

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์

ในส่วนผลการวิจัย ได้แบ่งหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน

1. แสดงลักษณะข้อมูลทั่วไปของประชากรจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยแสดงในรูปแบบตารางความถี่และร้อยละ
2. การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับการมีภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยการใช้สถิติไคสแควร์

โดยที่ปัจจัยต่างๆแบ่งเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยสุขภาพ
3. ปัจจัยทางจิตสังคม
4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ภาวะซึมเศร้าแบ่งเป็น

1. ไม่มีภาวะซึมเศร้า
2. มีภาวะซึมเศร้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=375)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	95	25.3
หญิง	280	74.7
อายุ(ปี)		
ไม่เกิน 45ปี	23	6.14
45-60 ปี	147	39.2
มากกว่า 60 ปี	205	54.66
ศาสนา		
พุทธ	374	99.74
คริสต์	1	0.26
อาชีพ		
ไม่มีอาชีพ	160	42.7
บริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว	54	14.4
เกษตรกรกรรม รับจ้างและอื่นๆ	161	42.9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	23	6.1
แต่งงาน	232	61.9
หม้าย	99	26.4
หย่าร้าง	21	5.6
รายได้/เดือน		
ไม่มีรายได้	113	30.1
1,000-5,000 บาท	163	43.5
มากกว่า5,000 บาท	99	26.4
ระดับการศึกษา		
ไม่เคยเรียน	47	12.5
ประถมศึกษา	293	78.1
มัธยมศึกษา	24	6.4
สูงกว่าอนุปริญญา	11	3

ตารางที่ 1(ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ความเพียงพอของรายได้		
พอใช้มีเงินเก็บ	110	29.3
พอใช้ไม่มีเงินเก็บ	180	48
ไม่พอใช้ไม่เป็นหนี้	51	13.6
ไม่พอใช้และเป็นหนี้	34	9.1
แหล่งที่มาของรายได้		
เงินบำเหน็จ บำนาญ	9	2.4
ค่าเช่าต่างๆ	44	11.73
เงินสะสม	71	18.93
สามี/ภรรยา	58	15.47
บุตร/หลาน	177	47.2
ญาติ/พี่น้อง	16	4.27
ภูมิลำเนาเดิม		
กรุงเทพและปริมณฑล	99	26.4
ต่างจังหวัด	276	73.6

ตารางที่1(ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=375)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ขณะนี้ในครอบครัวมีญาติเจ็บป่วยทางจิต		
มี	17	4.5
ไม่มี	358	95.5
ญาติใกล้ชิดในครอบครัวเจ็บป่วยเป็นภาวะซึมเศร้า		
เคย	12	3.2
ไม่เคย	363	96.8
ต้องพึ่งคนอื่นดูแล		
มี	121	32.3
ไม่มี	254	67.7
ประเภทโรคประจำตัว(ตอบได้มากกว่า1โรค)		
โรคมะเร็ง	4	1.1
โรคหัวใจ	47	12.5
โรคตับ	2	0.5
โรคไต	16	4.3
โรคความดันโลหิตสูง	217	57.9

ตารางที่1(ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทโรคประจำตัว (ต่อ)		
เส้นเลือดในสมองแตก	10	2.7
โรคไตรอยด์	7	1.9
โรคเก๊าท์	10	2.7
โรคอื่นๆเช่น ไมเกรน,ถุงลมโป่งพอง		
โรคภูมิแพ้, โรคกระเพาะ, ทาลัสซีเมีย, โรคทางจิตเวช	38	10.1
เวลาที่เป็นโรคประจำตัว		
ไม่เกิน 5 ปี	276	73.6
5-10ปี	58	15.47
มากกว่า10ปี	41	10.93
ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)		
อาการชาปลายมือปลายเท้า	303	80.8
แผลเรื้อรังรักษาไม่หาย	15	4
ถูกตัดอวัยวะบางส่วน	5	1.3
คันตามตัว	88	23.5
วิงเวียนศีรษะบ่อย	224	59.7
เหงื่อออกใจสั่น อ่อนเพลียบ่อยๆ	158	42.1
ปวดแสบปวดร้อน เจ็บจุกหน้าอกบ่อยๆ	66	17.6
หมดสมรรถภาพทางเพศ	60	16
อื่นๆ เช่น ต้อกระจก ,ต้อหิน, ภูมิคุ้มกันต่ำ	19	5.1
มีปัญหาต่างๆในช่วง2-3เดือน(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)		
มีบุคคลในครอบครัวเสียชีวิต		
มี	28	7.5
ไม่มี	347	92.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)		
ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
มีปัญหาเกี่ยวกับคู่สมรส		
มี	15	4
ไม่มี	360	96
มีปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว		
มี	24	6.4
ไม่มี	351	93.6
ปัญหาเรื่องงาน		
มี	21	5.6
ไม่มี	354	94.4
ปัญหาเศรษฐกิจ		
มี	76	20.3
ไม่มี	299	79.7
ปัญหาทัศนคติความ		
มี	1	0.3
ไม่มี	374	99.7
ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน		
มี	12	3.2
ไม่มี	363	96.8
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ		
กรรมการหมู่บ้าน		
มี	14	3.7
ไม่มี	361	96.3
กรรมการวัด		
มี	23	6.1
ไม่มี	352	93.9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกชมรมแม่บ้าน		
เป็น	16	4.3
ไม่เป็น	359	95.7
เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ		
เป็น	42	11.2
ไม่เป็น	333	88.8
ผลส/อสม		
เป็น	9	2.4
ไม่เป็น	366	97.6
สมาชิกฅาปนกิจศพ		
เป็น	94	25.1
ไม่เป็น	281	74.9
ชมรมอื่น ๆ เช่น งานกุศลต่างๆ รำวงจีน		
สพอทคลับ ทีลาส คนตรีไทย คนตรีสากล โยคะ		
เป็น	10	2.7
ไม่เป็น	319	97.3
ภารกิจประจำวัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ประกอบอาหาร	209	55.7
ทำความสะอาดบ้าน	200	53.3
ซักผ้า	198	52.8
เลี้ยงหลาน	117	31.2
เฝ้าบ้าน	190	50.7
ไปตลาด	93	24.8
รีดผ้า	13	3.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
งานอดิเรกที่ทำ(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)		
ปลูกผัก/ปลูกต้นไม้	136	36.3
เลี้ยงสัตว์	89	23.7
อ่านหนังสือ	108	28.8
ดูโทรทัศน์	249	66.4
เย็บปักถักร้อย	12	3.2
เดินเล่น	126	33.6
ทำบุญ	41	10.9
พักอาศัยอยู่กับ/สมาชิกที่อยู่ด้วยกัน		
สามี/ภรรยา	209	55.7
ญาติ	126	33.6
คนอื่นที่ไม่ใช่ญาติเช่น เพื่อน,สถานสงเคราะห์	4	1.1
อยู่คนเดียว	36	9.6

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเบาหวานในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 375 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 54.66 รองลงมาช่วงอายุ 45-60 ปี ร้อยละ 39.2 เพศหญิงร้อยละ 74.7 เพศชายร้อยละ 25.3 ศาสนาพุทธร้อยละ 99.74 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมรับจ้างและอื่นๆ ร้อยละ 42.9 และไม่มีอาชีพร้อยละ 42.7 ซึ่งเป็นใกล้เคียงกัน สถานภาพสมรสส่วนใหญ่แต่งงานร้อยละ 61.9 รองลงมาเป็นม้ายร้อยละ 26.4 ผู้ป่วยเบาหวานส่วนใหญ่มีรายได้ 1,000-5,000 บาท ร้อยละ 43.5 และรองลงมาไม่มีรายได้คิดเป็นร้อยละ 30.1 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบประถมศึกษา ร้อยละ 78.1 ความเพียงพอของรายได้ ส่วนใหญ่พอใช้ไม่มีเงินเก็บ ร้อยละ 48 และพอใช้มีเงินเก็บคิดเป็นร้อยละ 29.3 แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ได้จากบุตรหลาน ร้อยละ 47.2 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 73.6 มีญาติเจ็บป่วยทางจิต ร้อยละ 4.5 มีญาติในครอบครัวเจ็บป่วยเป็นภาวะซึมเศร้า ร้อยละ 3.2 ต้องพึ่งบุคคลดูแล ร้อยละ 32.3 ส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวที่นอกเหนือจากเบาหวานคือเป็นโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 57.9 ระยะเวลาที่เป็นโรคประจำตัวส่วนใหญ่ไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 73.6 ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวานส่วนใหญ่มีภาวะแทรกซ้อน ร้อยละ 80.8 ช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา มีปัญหาต่างๆ คือ มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 20.3 การมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกฌาปนกิจศพ ร้อยละ 25.1 กิจกรรมประจำวันส่วนใหญ่

ประกอบอาหารและทำความสะอาดบ้านร้อยละ55.7 และ53.3 ส่วนงานอดิเรกที่ทำส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ร้อยละ66.4 การพักผ่อนส่วนใหญ่อยู่กับสามีภรรยาของตนเองร้อยละ55.7

ตารางที่ 2 ความชุกของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเบาหวาน (n=375)

ภาวะ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีภาวะซึมเศร้า	329	87.7
มีภาวะซึมเศร้าระยะแรก	25	6.7
มีภาวะซึมเศร้าระยะรุนแรง	21	5.6
รวม	375	100

จากตารางที่ 2 ความชุกของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเบาหวานเป็นร้อยละ 12.3 ไม่มีภาวะซึมเศร้าร้อยละ87.7 ระดับภาวะซึมเศร้าระยะแรกร้อยละ 6.7 ระดับภาวะซึมเศร้าระยะรุนแรงร้อยละ 5.6

ผลการวิเคราะห์ปัจจัย

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซึมเศร้า (N = 375)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
เพศ						
เพศชาย	87	91.6	8	8.4	1.748	0.186
เพศหญิง	242	86.4	38	13.6		

ตารางที่ 3 ต่อ

ปัจจัยส่วนบุคคล	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
อายุ						
ไม่เกิน 45ปี	22	95.7	1	4.3	6.436	0.04*
45-60 ปี	135	91.8	12	8.2		
มากกว่า 60ปี	172	83.9	33	16.1		
ศาสนา						
พุทธ	328	87.7	46	12.3	0.140	0.708
คริสต์	1	100	0	0		
อาชีพ						
ไม่มีอาชีพ	135	84.4	25	15.6	3.609	0.165
บริษัทเอกชนและ						
ธุรกิจส่วนตัว	47	87	7	13		
เกษตรกรกรรมรับจ้าง						
และอื่นๆ	147	91.3	14	8.7		
สถานภาพสมรส						
โสด	21	91.3	2	8.7	9.828	0.02*
แต่งงาน	212	91.4	20	8.6		
หม้าย	79	79.8	20	20.2		
หย่าร้าง	17	81	4	19		
รายได้/เดือน						
ไม่มีรายได้	92	81.4	21	18.6	6.314	0.043*
1,000-5,000 บาท	146	89.6	17	10.4		
มากกว่า 5,000บาท	91	91.9	8	8.1		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
ระดับการศึกษา						
ไม่เคยเรียน	38	80.9	9	19.1	5.810	0.121
ประถมศึกษา	258	88.1	35	11.9		
มัธยมศึกษา	24	100	0	0		
สูงกว่าอนุปริญญา	9	81.8	2	18.2		
ความเพียงพอรายได้						
พอใช้มีเงินเก็บ	104	94.5	6	5.5	11.032	0.012*
พอใช้ไม่มีเงินเก็บ	158	87.8	22	12.2		
ไม่พอใช้ไม่เป็นหนี้	40	78.4	11	21.6		
ไม่พอใช้และเป็นหนี้	27	79.4	7	20.6		
แหล่งที่มาของรายได้						
เงินบำนาญ บำนาญ	9	100	0	0	8.297	0.141
ค่าเช่าต่างๆ	38	86.4	6	13.6		
เงินสะสม	64	90.1	7	9.9		
สามี/ภรรยา	54	93.1	4	6.9		
บุตร/หลาน	148	83.6	29	16.4		
ญาติ/พี่น้อง	16	100	0	0		
ภูมิภาคเนาเดิม						
กรุงเทพและปริมณฑล	82	82.8	17	17.2	3.007	0.083
ต่างจังหวัด	247	89.5	29	10.5		

*:P < 0.05

จากตารางที่ 3 แสดงปัจจัยเกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

อายุ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีอายุมากกว่า 60 ปี จะพบอัตราภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่อายุน้อยกว่า 60 ปี
 สถานภาพสมรส ผู้ป่วยเบาหวานที่เป็นหม้ายจะพบอัตราภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่ เป็นโสด
 รายได้ ผู้ป่วยเบาหวานที่รายได้น้อยจะพบอัตราภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่มีรายได้มาก
 ความเพียงพอรายได้ ผู้ป่วยเบาหวานที่รายได้น้อยพอใช้จะพบอัตราภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่มี รายได้พอใช้

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซึมเศร้า (N=375)

ปัจจัยสุขภาพ	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
ขณะนี้ในครอบครัว						
มีผู้ป่วยทางจิต						
มี	14	82.4	3	17.6	0.479	0.489
ไม่มี	315	88	43	12		
ญาติใกล้ชิดเคยป่วย						
เป็นภาวะซึมเศร้า						
มี	9	75	3	25	1.868	0.172
ไม่เคย	320	88.2	43	11.8		

ตารางที่4(ต่อ)

ปัจจัยสุขภาพ	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
ต้องพึ่งคนอื่นดูแล						
มี	102	84.3	19	15.7	1.96	0.162
ไม่มี	227	89.4	27	10.6		
มีโรคประจำตัว (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)						
โรคมะเร็ง						
เป็น	4	100	0	0	0.565	0.452
ไม่เป็น	325	87.6	46	12.4		
โรคหัวใจ						
เป็น	34	72.3	13	27.7	11.831	0.001**
ไม่เป็น	295	89.9	33	10.1		
โรคตับ						
เป็น	1	50	1	50		
ไม่เป็น	328	87.9	45	12.1		
โรคไต						
เป็น	12	75	4	25	2.518	0.113
ไม่เป็น	317	88.3	42	11.7		
โรคความดันโลหิตสูง						
เป็น	192	88.5	25	11.5	0.266	0.606
ไม่เป็น	137	86.7	21	13.3		
โรคเส้นเลือดในสมองแตกตีบ ตัน(อัมพฤกษ์หรืออัมพาต)						
เป็น	7	70	3	30	3.002	0.083
ไม่เป็น	322	88.2	73	11.8		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยสุขภาพ	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
โรคไทรอยด์						
เป็น	6	85.7	1	14.3	0.027	0.869
ไม่เป็น	323	87.8	45	12.2		
โรคเก๊าท์						
เป็น	10	100	0	0	1.436	0.231
ไม่เป็น	319	87.4	46	12.6		
โรคอื่นๆเช่นโรค ภูมิแพ้,โรคกระเพาะ,โรคทางจิตเวช,ไมเกรน,ทาลัสซีเมีย,หอบหืด,ถุงลมโป่งพอง						
เป็น	34	89.5	4	10.5	0.119	0.730
ไม่เป็น	295	87.5	42	12.5		
เวลาที่เป็นโรคประจำตัว						
ไม่เกิน5ปี	248	89.9	28	10.1	5.297	0.071
5-10 ปี	49	84.5	9	15.5		
มากกว่า10ปี	32	78	9	22		
ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)						
อาการชาปลายมือและปลายเท้า						
เป็น	264	87.1	39	12.9	0.536	0.464
ไม่เป็น	65	90.3	7	9.7		
แผลเรื้อรังรักษาไม่หาย						
เป็น	13	86.7	2	13.3	0.017	0.898
ไม่เป็น	316	87.8	44	12.2		
ถูกตัดอวัยวะบางส่วน						
เป็น	4	80.0	1	20	0.282	0.596
ไม่เป็น	325	87.8	45	12.2		
คันตามตัว						
เป็น	73	83.0	15	17	2.440	0.118
ไม่เป็น	256	89.2	31	10.8		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยสุขภาพ	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
วิงเวียนศีรษะบ่อย						
เป็น	185	82.6	39	17.4	13.678	0.000**
ไม่เป็น	144	95.4	7	4.6		
เหงื่อออก ใจสั่น อ่อนเพลียบ่อยๆ						
เป็น	129	81.6	29	18.4	9.403	0.002**
ไม่เป็น	200	92.2	17	7.8		
ปวดแสบ ปวดร้อน เจ็บจุกหน้าอกบ่อย						
เป็น	46	69.7	20	30.3	24.212	0.000**
ไม่เป็น	283	91.6	26	8.4		
หมดสมรรถภาพทางเพศ						
เป็น	45	75	15	25	10.761	0.001*
ไม่เป็น	284	90.2	31	9.8		
อื่นๆเช่น ตามองเห็นภาพไม่ชัด						
ต่อกระจก เชื้อรา						
เป็น	17	89.5	2	10.5	0.056	0.812
ไม่เป็น	312	87.5	44	12.4		

● : P<0.01**

จากตารางที่ 4 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่

โรคหัวใจ ผู้ป่วยเบาหวานที่เป็นโรคหัวใจจะมีภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่ไม่เป็นโรคดังกล่าวร้อยละ 27.7

วิงเวียนศีรษะบ่อยๆ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการวิงเวียนศีรษะบ่อยๆจะมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่ไม่มีอาการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 17.4 กล่าวได้ว่าอาการวิงเวียนศีรษะบ่อยๆมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เหงื่อออกใจสั่น อ่อนเพลียบ่อยๆ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการเหงื่อออกใจสั่น อ่อนเพลียบ่อยๆ จะมีสัมพันธ์กับระดับซิมเซร่ามากกว่าผู้ที่ไม่มีอาการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 18.4 กล่าวได้ว่าอาการเหงื่อออกใจสั่นมีความสัมพันธ์กับภาวะซิมเซร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปวดแสบ ปวดร้อน เจ็บจุกหน้าอกบ่อยๆ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการปวดแสบ ปวดร้อน เจ็บจุกหน้าอกบ่อยๆ จะมีความสัมพันธ์กับระดับซิมเซร่ามากกว่าผู้ที่ไม่มีอาการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 30.3 กล่าวได้ว่าอาการปวดแสบ ปวดร้อน เจ็บจุกหน้าอกบ่อยๆ มีความสัมพันธ์กับภาวะซิมเซร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หมดสมรรถภาพทางเพศ ผู้ป่วยเบาหวานที่หมดสมรรถภาพทางเพศจะมีภาวะซิมเซร่ามากกว่าผู้ที่ไม่มีอาการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 25 กล่าวได้ว่าผู้ที่มีอาการหมดสมรรถภาพจะมีความสัมพันธ์กับภาวะซิมเซร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซิมเซร่า (N = 375)

	ไม่มีภาวะซิมเซร่า		มีภาวะซิมเซร่า		χ^2	P
	N	%	N	%		
บุคคลในครอบครัวเสียชีวิต						
มี	25	89.3	3	10.7	0.068	0.795
ไม่มี	304	87.6	43	12.4		
ปัญหาเกี่ยวกับสมรส						
มี	11	73.3	4	26.7	3.011	0.083
ไม่มี	318	88.3	42	11.7		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางจิตสังคม	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว						
มี	18	75	6	25	3.863	0.049*
ไม่มี	311	88.6	40	11.4		
ปัญหาเรื่องงาน						
มี	19	90.5	2	9.5	0.156	0.693
ไม่มี	310	87.6	44	12.4		
ปัญหาเศรษฐกิจ						
มี	59	77.6	17	22.4	9.038	0.003**
ไม่มี	270	90.3	29	9.7		
ปัญหาจิตใจความ						
มี	0	0	1	100	7.171	0.007**
ไม่มี	329	88	45	12		
ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน						
มี	9	75	3	25	1.868	0.172
ไม่มี	320	88.2	43	11.8		

● : P<0.05* ;P<0.01**

จากตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว ผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวจะมีภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่ไม่มีปัญหาดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 25 กล่าวได้ว่าผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่

ปัญหาทางเศรษฐกิจ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจจะมีภาวะซึมเศร้ามากกว่าผู้ที่ไม่มีปัญหาดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 22.4 กล่าวได้ว่าผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจจะมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาสติความ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาสติความและมีภาวะซึมเศร้าจำนวน 1 คน ซึ่งนับว่าน้อยมาก ถ้าเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 5(ต่อ) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตสังคมของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซึมเศร้า (N = 375)

	ปัจจัยทางจิตสังคม ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
การมีส่วนร่วมในกิจกรรม						
ต่าง ๆ						
กรรมการหมู่บ้าน						
มี	13	92.9	1	7.1	0.355	0.551
ไม่มี	316	87.5	45	12.5		

ตารางที่5(ต่อ)

ปัจจัยทางจิตสังคม	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
กรรมการวัด						
มี	18	78.3	5	21.7	2.043	0.153
ไม่มี	311	88.4	41	11.6		
สมาชิกชมรมแม่บ้าน						
มี	14	87.5	2	12.5	0.001	0.977
ไม่มี	315	87.7	44	12.3		
สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ						
มี	36	85.7	6	14.3	1.79	0.672
ไม่มี	293	88.0	40	12.0		
ผสส./อสม.						
เป็น	9	100	0	0	1.289	0.256
ไม่เป็น	320	87.4	46	12.6		
สมาชิกฌาปนกิจศพ						
เป็น	85	90.4	9	9.6	0.845	0.358
ไม่เป็น	244	86.8	37	13.2		

ตารางที่ 5(ต่อ)

ปัจจัยทางจิตสังคม	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
อื่นๆเช่น						
งานการกุศล ร่มวยจีน						
สपोर्टคลับ ทีลาส ดนตรีไทย						
ดนตรีสากล โยคะ						
เป็น	10	100	0	0	1.436	0.231
ไม่เป็น	319	87.4	46	12.6		
ภารกิจวัตรประจำวัน						
ประกอบอาหาร						
ไม่มี	143	86.1	23	13.9	0.699	0.403
มี	186	89.0	23	11.0		
ทำความสะอาดบ้าน						
ไม่มี	153	87.4	22	12.6	0.028	0.866
มี	176	88.0	24	12		
ซักผ้า						
ไม่มี	153	86.4	24	13.6	0.52	0.471
มี	176	88.9	22	11.1		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางจิตสังคม	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
เลี้ยงหลาน						
ไม่มี	228	88.4	30	11.6	0.314	0.576
มี	101	86.3	16	13.7		
เฝ้าบ้าน						
ไม่มี	173	93.5	12	6.5	11.336	0.001**
มี	156	82.1	34	17.9		
ไปตลาด						
ไม่มี	249	88.3	33	11.7	0.337	0.562
มี	80	86.0	13	14.0		
รีดผ้า						
ไม่มี	317	87.6	45	12.4	0.262	0.609
มี	12	92.3	1	7.7		
งานอดิเรกที่ทำ						
ปลูกต้นไม้/ผัก						
ไม่มี	203	84.9	36	15.1	4.787	0.029*
มี	126	92.6	10	7.4		

ตารางที่ 5(ต่อ)

ปัจจัยทางจิตสังคม	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
เลี้ยงสัตว์						
ไม่มี	249	87.1	37	12.9	0.503	0.478
มี	80	89.9	9	10.1		
อ่านหนังสือ						
ไม่มี	230	86.1	37	13.9	2.181	0.140
มี	99	91.7	9	8.3		
ดูโทรทัศน์						
ไม่มี	113	89.7	13	10.3	0.670	0.413
มี	216	86.7	33	13.3		
เย็บปักถักร้อย						
ไม่มี	318	87.6	45	12.4	0.768	0.681
มี	11	91.7	1	8.3		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางจิตสังคม	ไม่มีภาวะซึมเศร้า		มีภาวะซึมเศร้า		χ^2	P
	N	%	N	%		
เดินเล่น						
ไม่มี	223	89.6	26	10.4	2.293	0.130
มี	106	84.1	20	15.9		
ทำบุญ						
ไม่มี	298	89.2	36	10.8	6.287	0.012*
มี	31	75.6	10	24.4		
อาศัยอยู่กับ						
สามี/ภรรยา	193	92.3	16	7.7	4.674	0.097
ญาติ	108	85.7	18	14.3		
เพื่อน/สถานสงเคราะห์	3	75	1	25		
อยู่คนเดียว	25	69.4	11	30.5		

*: $P < 0.05$; $P < 0.01$ **

จากตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

ทำบุญ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีงานอดิเรกในการทำบุญมีภาวะซึมเศร้าร้อยละ 24.4 หรือกล่าวได้ว่าการทำบุญมีความสัมพันธ์กับระดับซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปลูกต้นไม้/ปลูกผัก ผู้ป่วยเบาหวานที่มีงานอดิเรกในการปลูกต้นไม้และปลูกผักมีภาวะซึมเศร้าร้อยละ 10 หรือกล่าวได้ว่าการปลูกต้นไม้มีความสัมพันธ์กับระดับซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่

เฝ้าบ้าน ผู้ป่วยเบาหวานที่มีภารกิจวัตรประจำวันในการเฝ้าบ้านจะมีภาวะซึมเศร้าร้อยละ 17.9 หรืออาจกล่าวได้ว่าการเฝ้าบ้านมีความสัมพันธ์กับระดับซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ